

VERKSAMHETSINRIKTNING 2017

Vad är en verksamhetsinriktning?

Varje år väljer medlemmarna på förbundsårsmötet en verksamhetsinriktning. Då bestämmer vi vad förbundet ska rikta in sig extra mycket på under året.

Verksamhetsinriktningen kommer att sätta fokus för RBUF:s politiska arbete och kampanjande under kommande år, 2017.

Bakgrund

När ett barn försvinner i Sverige brukar hela samhället sättas i larmberedskap. Polisen sparar inte på sina resurser. Ibland kan det vara så att hundratals människor anmäler sig frivilligt för att leta, hjälpa, trösta, och om brott har begåtts, fördöma. Det brukar synas mycket i nyheterna att barn har försvunnit. Oftast brukar media övervaka polisens arbete med sökandet. Om det inte går tillräckligt snabbt, eller inte leder till snabba resultat, brukar media kritisera spårandet. Så är det tyvärr inte när dom som försvinner är ensamkommande flyktingbarn och -ungdomar.

Många barn försvinner

Under perioden 2007 till 2012 har det försvunnit 1 202 barn och ungdomar på flykt, medan de varit under svenska myndigheters ansvar. Sedan 2012 har ännu fler barn försvunnit. Migrationsverkets siffror våren 2015 pekar på att ungefär 300 barn på flykt har försvunnit i Sverige varje år de senaste åren.

Sveriges lag tvingar barn att gömma sig

Med den nya svenska asyllagstiftningen tror många människorätsorganisationer att fler barn kommer att försvinna. När barn får svårare att stanna i Sverige ökar risken för försvinnande. Många barn är rädda för utvisning eller deportation och väljer att lämna sitt asylboende eller familjen barnet bor hos. Det finns väldigt lite information och kunskap om vad som händer när ett barn försvinner.

Barn som utsätts för brott

Vi vet att många av barnen utsätts för brott, även om vi inte vet exakt hur många av barnen som utsätts för brott. Det kan handla om att vara ett offer för att behöva ha sex mot ersättning, människohandel, människohandelsliknande brott eller annan kriminalitet. Ensamkommande barn från Marocko, Algeriet och Tunisien drar sig undan vuxenkontakt och myndigheter och en del av dessa blir involverade i kriminalitet.

Vilka jobbar med frågan?

Migrationsverket är den myndighet som ansvarar för asylprocessen och håller i utredningssamtal tillsammans med barnet, en god man och barnets juridiska ombud. När asylprocessen börjas anvisar Migrationsverket barnet till en kommun. Efter det tar Migrationsverket sedan beslut om barnet får asyl eller inte. Dom kan också bestämma att barnet ska deporteras, alltså hämtas upp och sättas på till

exempel ett flygplan bort från Sverige.

Socialförvaltningen i kommunen där barnet hamnar ansvarar för att placera barnet på ett lämpligt boende, vanligtvis i familjehem eller gruppboende/HVB-hem (hem för vård eller boende). Barnet blir tilldelat en socialsekreterare och en kontaktperson i dom fall barnet bor i gruppboenden.

En god man utses av myndigheter i den kommunen barnet bor. Den jobbar frivilligt och fungerar som en extraförälder eller stöd till barnet i juridiska frågor, alltså sånt som har med lagar och regler att göra. En god man bestämmer i frågor som handlar om barnets personliga, ekonomiska och rättsliga angelägenheter.

Polisen kommer i kontakt med ensamkommande barn på flygplatser vid ankomst till Sverige, och i de fall barn ska deporteras. Polisen träffar också barn som man tror har blivit utsatta för brott, och som finns i dom riskmiljöer som ensamkommande barn finns i. Polisen har också ansvar för att se till att hitta barn som har försvunnit.

Bristande barnperspektiv när Sverige tar emot barn

I rapporten "Nulägesanalys - Ensamkommande barn som försvinner" (Länsstyrelsen Stockholm, 2016:1) kommer det fram, av frivilligorganisationer, att "barnperspektivet saknas i många gruppboenden. Detta beror på att Migrationsverket tvivlar på vad barn och unga berättar om deras flykt. Migrationsverket tvivlar också mycket på ursprungsland, stad eller barnets ålder." Personalen på de boenden barnen hamnar på menar att ungdomarna inte är tacksamma, och dom säger att dom inte vet hur man ska hantera dom ensamkommande barnen. Det leder till att dessa barn förlorar hopp och förtroende för Sverige, svenska myndigheter, polisen och vuxna i allmänhet.

Vad ska vi i Rädda Barnens Ungdomsförbund göra?

Kunskapsspridning

- Sprida information till ensamkommande barn om deras rättigheter.
- Samla in och sprida information om försvunna barns situation i Sverige
- Sprida information om Barnkonventionens sjätte artikel om barns rätt till liv, överlevnad och utveckling.
- Sprida information om Barnkonventionens tolfte artikel om barns rätt till åsikter.
- RBUF bör ha minst 2 nationella utbildningar per år. Exempel kan vara i politisk påverkan och medlemsvärvning.

Direkt verksamhet med barn

- Hjälpa ensamkommande barn att anmäla brott dom har varit utsatta för.

- Hjälpa ensamkommande barn att hitta god man som verkligen bryr sig om barnet.

Politisk påverkan

Rädda Barnens Ungdomsförbund ska berätta för andra att det krävs en intersektionell analys av respekterandes av ensamkommande barns rättigheter. Vi vet att flickor och hbtq-barn blir utsatta, diskriminerade och behandlade på ett annat sätt än ensamkommande pojkar. Detta ska vi visa genom politiskt påverkansarbete.

Vi ska driva en kampanj för att stärka ensamkommande barns rättigheter med följande krav:

- Sverige ska sammanställa statistik på försvinnande av barn
- Den svenska staten ska ha ett övergripande ansvar över barn som försvinner
- Migrationsverket ska jobba mer förebyggande med barn som är i riskzonen för att försvinna
- Goda män ska utbildas in i sin roll och sitt uppdrag
- Inga barn får sättas i förvar
- Inga barn får deporteras

Lokal organisering

- Erbjud utbildningar till lokalgruppernas medlemmar om verksamhetsinriktningen
- Erbjud lokalgrupperna stöd i frågan genom verksamhetsutvecklaren
- Erbjud politiska paket till lokalgrupperna

Norden och internationellt

- Lära av de nordiska ländernas situation
- Hitta möjligheter att samarbeta inom Nordic Cooperation som handlar om försvunna barn
- Sammanställa krav som gäller i hela Norden, för att skydda försvunna barn

Organisatoriskt

- RBUF ska samarbeta med andra som har kunskap om ämnet när vi samlar in information
- RBUF ska se till att det finns möjlighet för kansliet att stötta barn under verksamhetsområdet "direkt verksamhet med barn".
- RBUF ska se till att det finns möjlighet att göra utbildningar för lokalgrupperna som handlar om verksamhetsinriktningen

Ordlista till verksamhetsinriktningen

Asyl = Skydd. Det betyder att man får flytta sig från ett land till ett annat eftersom man behöver skyddas från något farligt i hemlandet.

Deportation = När man tvingar någon eller några att lämna Sverige.

Ensamkommande barn/ungdomar = Barn eller ungdomar som har flytt till Sverige utan föräldrar eller andra släktingar.

Förvar = En del av dom som inte får stanna i Sverige blir inlåsta på ett förvar innan dom skickas ut ur landet.

God man = Den som är ansvarig för till exempel ett ensamkommande flyktingbarn. Denna person fungerar nästan som en extra förälder.

HBQTQ eller hbtq = homosexuella, bisexuella, transpersoner och queera. Det är ett paraplybegrepp för dom som inte är ex. cis-personer eller straighta.

Intersektionell = att man förstår att flera maktordningar jobbar ihop ibland och att man kan bli utsatt för exempelvis mobbning eller diskriminering på grund av flera olika saker samtidigt.

Migrationsverket = En myndighet som jobbar med att bestämma vilka som får stanna i Sverige eller inte, men också hur och var dom som kommer till Sverige ska bo innan dom får ett annat boende

Människohandel = När man förflyttar människor mot deras vilja och får dom att göra saker dom kanske själva inte vill

Riskmiljöer = Områden eller platser där det är mer troligt att barn kan fara illa

Nordic Cooperation = Samarbete mellan Rädda Barnens Ungdomsförbund på Island, i Norge, Danmark och Sverige.